

PISM

POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH
THE POLISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

NR 35/2025, 13 MAJA 2025 © PISM

KOMENTARZ

Wizyta Xi Jinpinga w Rosji – „braterstwo broni” w rywalizacji z USA

Marcin Przychodniak

Podczas wizyty przewodniczącego ChRL w Rosji, która miała miejsce 7–10 maja z okazji 80. rocznicy zakończenia II wojny światowej, Xi Jinping i Władimir Putin zaprezentowali wspólne spojrzenie na historię tego konfliktu i aktualność „walki z nazizmem”. Potwierdzili też zaangażowanie w rywalizację z USA, w tym wsparcie ChRL dla rosyjskich działań na Ukrainie, a Rosji dla interesów chińskich wobec Tajwanu.

Jakie były cele wizyty Xi Jinpinga w Rosji?

Kluczowe dla ChRL było zasygnalizowanie trwałości strategicznej współpracy z Rosją, m.in. w kontekście rozpoczęcia [rozmów amerykańsko-rosyjskich](#) na temat wojny na Ukrainie oraz deklaracji władz USA o dążeniu do osłabienia współpracy rosyjsko-chińskiej. Obecność Xi w Moskwie miała symbolicznie podkreślić „braterstwo broni” obu państw zarówno w czasie II wojny światowej, jak i obecnie. Chiński przywódca chciał również uzyskać od Rosji potwierdzenie jej wsparcia (politycznego i militarnego) dla ChRL w regionie Azji i Pacyfiku, m.in. odnośnie do kwestii Tajwanu, czy deklarację reagowania na współpracę wojskową USA z Filipinami, Australią, Japonią czy Koreą Południową. Celem Chin było również wyraźne zadeklarowanie chińskiej i rosyjskiej determinacji (m.in. w ramach platformy [BRICS](#)) do obrony światowej gospodarki przed destrukcyjnymi [działaniami USA](#), w tym w polityce handlowej.

Co uzgodniono w zakresie relacji dwustronnych?

Xi i Putin podkreślili „nierozzerwalną przyjaźń” obu państw pod swoim bezpośrednim kierownictwem (było to już ich 11. spotkanie od objęcia przez Xi stanowiska przewodniczącego

ChRL w 2013 r.). Oprócz tradycyjnego oświadczenia o współpracy w wielu dziedzinach (np. gospodarki, kultury) obie strony podpisały także dwa inne dokumenty: na temat prawa międzynarodowego i globalnej stabilizacji. Oba koncentrują się na kwestiach bezpieczeństwa, oceniając politykę USA jako zorientowaną na „powstrzymanie Chin i Rosji” i akcentując współpracę wojskową, w tym w zakresie rozwoju technologii militarnych. W porównaniu z dokumentami z [okresu 2022–2024](#), w obecnych oświadczeniach zastosowano ostrzejszy język wobec USA, zgodnie przede wszystkim z potrzebami Chin, co ma sygnalizować gotowość obu państw do bardziej zdecydowanej reakcji na politykę administracji Donalda Trumpa. Uwzględnione w dokumentach częstsze wsparcie dla chińskich inicjatyw wskazuje ponadto na postępujące uzależnienie Rosji od Chin. Strona rosyjska podkreślała także rosnącą wymianę handlową (w tym rozliczaną bezpośrednio w rublach i juanie) i kontynuację zapowiadanych wcześniej projektów energetycznych. Zachęcała też Chiny do zwiększenia inwestycji, ale nie zawarto w tej kwestii konkretnych umów. Podpisano jednak kolejne porozumienie o współpracy państwowych instytucji medialnych (wcześniejsze pochodzi z 2024 r.).

KOMENTARZ PISM

Jak wizyta wpłynie na współpracę Rosji i Chin wobec UE?

Deklaracje polityczne podpisane podczas wizyty potwierdzają [wsparcie ChRL](#) dla imperialnej polityki Rosji, zagrażającej m.in. UE, a w związku z tym niską wiarygodność Chin jako mediatora czy stabilizatora sytuacji międzynarodowej. Nawiązania Xi do tożsamej z rosyjską pozytywnej oceny postawy Armii Czerwonej w trakcie II wojny światowej, braterstwa broni z Chinami i symboliki tamtej współpracy w kontekście działań rosyjskich na Ukrainie są inne zarówno od ocen historii dokonywanych przez większość państw europejskich, jak i od obecnej sytuacji międzynarodowej. Jednocześnie retoryka Xi na temat wojny na Ukrainie cały czas wspiera interesy rosyjskie, także w kontekście potencjalnych negocjacji. Podkreśla on jako uzasadnione obawy Rosji wobec NATO i konieczność zmiany architektury bezpieczeństwa w Europie zgodnie z rosyjskimi koncepcjami. Stąd też w oświadczeniach wydanych podczas wizyty jako strategiczne ryzyko wymagające „szybkiej eliminacji” Chiny i Rosja wskazują „rozwój sojuszy wojskowych przez państwa nuklearne w sąsiedztwie innych państw nuklearnych”, co może dotyczyć zarówno [AUKUS w regionie Azji i Pacyfiku](#), jak i ewentualnych zmian w NATO i w programie [nuclear sharing](#) w Europie. Kolejna umowa o współpracy chińsko-rosyjskich organizacji medialnych wskazuje też na kontynuację [udziału](#)

[ChRL](#) w rosyjskich operacjach FIMI (m.in. dezinformacyjnych) w UE.

Jakie będą skutki wizyty dla relacji Chiny–USA?

Wizyta wskazuje na przekonanie ChRL o coraz trudniejszych relacjach z USA, a w związku z tym na potrzebę pokazania, że współpraca z Rosją jest coraz bardziej zaawansowana. Konieczne było więc potwierdzenie, że Rosja wspiera zarówno [chińskie inicjatywy rozwojowe i bezpieczeństwa](#) wobec państw tzw. [Globalnego Południa](#), jak i chińskie interesy w Azji i Pacyfiku. Pokazuje to nieskuteczność amerykańskich prób odciągnięcia Rosji od Chin. [Problemy gospodarcze Rosji](#) sprawiają jednocześnie, że współpraca z nią będzie niewystarczająca w kontekście przeciwdziałania skutkom amerykańskich ceł uderzających w [chińską gospodarkę](#). Pomimo gotowości do zwiększenia importu z ChRL w wybranych sektorach Rosja nie odgrywa znaczącej roli jako rynek eksportowy dla tego państwa. ChRL chce jednak współdziałać z Rosją w obszarze handlu na arenie międzynarodowej. Wskazuje na to podpisanie w Moskwie porozumienia o współpracy wobec Światowej Organizacji Handlu i deklaracje dalszego wykorzystania ONZ, Szanghajskiej Organizacji Współpracy czy BRICS do zacieśniania relacji z państwami rozwijającymi się w ramach opozycji wobec polityki USA.